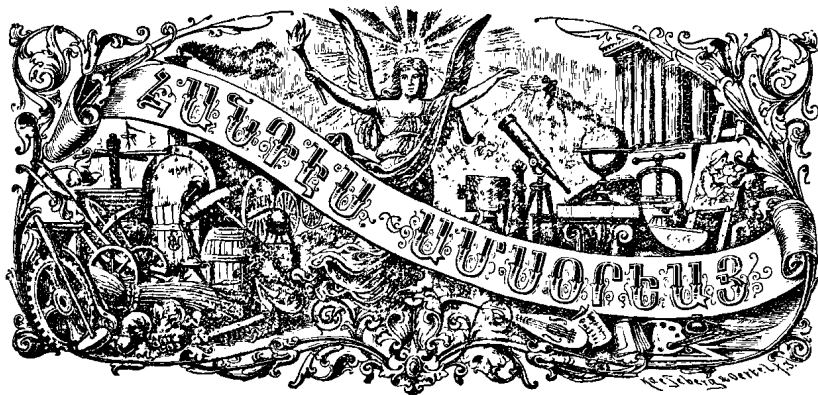

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԱՐՈՒՍԵՏԳԻՏԱԿԱՆ

Ի. ՅԱՐԻ 1906

Տարեկան 10 ֆր. ոսկի — 4 րբ.:
 Անցանկանայ՝ 6 ֆր. ոսկի — 2 րբ. 60 Կ.:
 Մեկ թիւ կ'արժէ 1 ֆր.: — 50 Կ.:

ԹԻՒ 5 ՄԱՅԻՍ

ԱՐՄԱՐԵՄԵՆԵՆ

ԼԵԱՌԱՍՐԱՆԱԿԱՆ

1. ՕՆ

Հայերէն բառը՝ որուն ստուգաբանութիւնն անշարտ է, պէտք է կցել յուն. ἄφρων «յանկարճ, անմիջապէս, իսկոյն» ձեւին: Այս յոյն բառին վրայ ստուգաբանական քննութիւն մը կա-

տարեց վերջերս Michel Bréal, MSL. XIII, էջ 382—383: Ըստ Bréali սանս. apnas «հարբստութիւն, ինչք» կը համապատասխանէ յն. ἄφρων «պաշար, հարստութիւն» բառին, որուն նախաւոր ձեւն էր *ἄφρων եւ որմէ յառաջ եկաւ ἀφνειός «հարուստ», ածականը: Առատութեան եւ հարստութեան գաղափարը, ըսա Բրէալի, լեզուներու մէջ կրնայ անցնիլ յետոյ արագութեան գաղափարին, որովհետեւ ժողո-

ղղական ըմբռնումով՝ ուժի, թափ եւ արագութեան գաղափարները նոյն են. այսպէս լատ. promere, որ կը գործածուի պաշարեղէններու համար՝ առաւ. in promptu, promptus. սանս. sahasā կը նշանակէ «ուժով, քուճի» եւ «յանկարճ». նոյնպէս յն. յիշեալ *ἄφρων, ἀφρων «պաշար, հարստութիւն», ձեւերը տուին ἄφρων, ἀφρων, ἐξάφρων «արագ, յանկարճակի» եւ առաջիններուն *απὸν γρηῃναι ալ առաւ. ἐξαπὸν «յանկարճակի, իսկոյն»:

Հայերէն ճշ, որ առատութեան գաղափարը կորսնցնելով, պահած է միայն արագութեան գաղափարը, սանկիրտ եւ յունարէն ձեւերուն մէջ գեղեցիկ միջնորդ մը կը հանդիսանայ. օն = առ ձեւով լիուրի կը համապատասխանէ սանս. apnas բառին, ուր p դարձած է ձայնաւորէ ետք ա. հմմտ. սնս. sapta = ե-ն. սանս. svāpnah = Իռլ. իսկ նշանակութեան կողմէ նոյն է յուն. նարէն ἄφρων, ἄφρων, ἐξάφρων, ἐξαπὸν «յանկարճ, իսկոյն, անմիջապէս, ձեւերուն հետ»:

2. ՉՈՐԵՔՇԱՐԱԹԻ

Իբր յաւելուած ՀԱ. 1905, էջ 254 «Քանկաններու կոկորդակն միայն, յօգուածին, եւ իբր երկորդ օրինակ կրնամ աւելցնել հոս լատեւրէի բառը՝ որ Վանայ բարբառին մէջ ստացած է վերելչաւորութիւն, վերելչութիւն, յերելչաւորութիւն, յերելչութիւն cōrōk ʔəspāt; cōrōšpāt; kʔōrōk ʔəspāt; kʔōrōšpāt» ձեւերը. ստանցմէ առաջին երկուքը թէեւ պահած են գեւ. նա-

